

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/204/2019
Identifikačné číslo spisu: 6714214141
Dátum vydania rozhodnutia: 28.09.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Bajánková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:6714214141.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: A. H. E. Ď.S., J., so sídlom kancelárie B. X, L., správca konkurznej podstaty úpadcu STANEX spol. s r.o. „v konkurze“, so sídlom Potravinárska 17, Rimavská Sobota, IČO: 31 627 595, proti žalovanému: E. A. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Š.. V. XXX/XXX, Y. F., zast. JUDr. Jozefom Veselým, advokátom so sídlom Mierová 1, Veľký Krtíš, o zaplatenie 594.702,19 Eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 14C/158/2014, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 13. marca 2019 sp. zn. 15Co/37/2018-219, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 13.03.2019 sp. zn. 15Co/37/2018-219 z r u š u j e a v e c v r a c i a Krajskému súdu v Banskej Bystrici na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Žalobca žalobou žiadal, aby súd uložil žalovanému povinnosť vydať žalobcovi konkurzný spis úpadcu STANEX spol. s r.o. „v konkurze“, so sídlom Potravinárska 17, Rimavská Sobota, ako aj zostatok peňažnej hotovosti a ďalších hnutelných a nehnuteľných vecí, patriacich do konkurznej podstaty do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň žiadal konkurzný súd o vydanie predbežného opatrenia, ktorého účelom bolo zabezpečenie vecí konkurzného spisu zn. 47K/205/2002 úpadcu STANEX spol. s r.o. „v konkurze“ nachádzajúceho sa v kancelárii žalovaného. Okresný súd Zvolen uznesením sp. zn. 14C/158/2014-53 zo dňa 10.11.2014 nariadil predbežné opatrenie, ktorým uložil žalovanému povinnosť načas do právoplatného rozhodnutia vo veci samej, vedenej pod sp. zn. 14C/158/2014 vydať konkurzný spis 47K/205/2002 úpadcu STANEX spol. s r.o. „v konkurze“ do súdnej úschovy na Okresnom súde Zvolen. Súd prvej inštancie uznesením 14C/138/2014-86 zo dňa 21.04.2015 pripustil zmenu návrhu na začatie konania žalobcu spôsobom, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 594.702,19 Eur s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 29.998,41 Eur od 06.11.2010 do zaplatenia, a s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 594.672,20 Eur od 06.11.2010 až do zaplatenia.

1.1. Súd prvej inštancie rozhodol vo veci samej rozsudkom sp. zn. 14C/158/2014-168 zo dňa 18.09.2017, kedy výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 594.671,99 Eur s 8,5 % ročným úrokom z omeškania z dlžnej sumy od 27.05.2013 až do zaplatenia v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Výrokom II. konanie čiastočne zastavil ohľadne 9 % úroku z omeškania

ročne zo sumy 29.998,41 Eur od 06.11.2010 do zaplata. Výrokom III. žalobu v prevyšujúcej časti zamietol. Výrokom IV. priznal žalobcovi proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. Výrokom V. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť príslušnému subjektu súdny poplatok zo žaloby vo výške 33.193,5 Eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Výrokom VI. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť príslušnému subjektu súdny poplatok z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vo výške 33 Eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

1.2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že z návrhu žalobcu je zrejmé, že predmetom je nárok smerujúci voči osobe správcu konkurznej podstaty z titulu jeho zodpovednosti za porušenie povinností pri výkone funkcie správcu. Ak v posudzovanom prípade mala byť škoda na úkor žalobcu spôsobená investovaním finančných prostriedkov do nebankovej spoločnosti, ako aj výberom finančných prostriedkov, ktoré neboli riadne zúčtované a zdokladované, možno následky jeho konania považovať za porušenie povinnosti správcu, ako fyzickej osoby pri výkone jeho funkcie správcu konkurznej podstaty podľa § 8 ods. 2 ZKV v spojení s § 420 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka upravujúcich zodpovednosť za škodu.

1.3. Porušenie právnej povinnosti zo strany žalovaného bolo deklarované uznesením NS SR zo dňa 29.01.2013 sp. zn. 1Obo/7/2011, ktorým bolo potvrdené uznesenie KS v Banskej Bystrici č. k. 47K/205/2002-ŽE-1454 zo dňa 25.08.2011, ktorým bol žalovaný ako správca zbavený funkcie. Z predmetného uznesenia vyplývalo, že aj keď podľa zákona o konkurze a vyrovnaní použitie finančných prostriedkov úpadcu správcom konkurznej podstaty výslovne nepodlieha súhlasu konkurzného súdu, na čo v odvolaní poukázal odvolateľ, avšak správca je pri výkone svojej funkcie povinný postupovať s odbornou starostlivosťou aj pri nakladaní s finančnými prostriedkami úpadcu, získanými počas konkurzu, speňažením majetku, patriaceho do konkurznej podstaty úpadcu, resp. inou činnosťou správcu, nakoľko tieto majú slúžiť na dosiahnutie cieľa konkurzu, ktorým je pomerné uspokojenie konkurzných veriteľov úpadcu z jeho majetku. Vloženie značnej sumy finančných prostriedkov úpadcu do nebankovej spoločnosti (kde nepoužívajú takú úroveň ochrany na rozdiel od bánk) podľa názoru NS SR nemožno považovať za výkon funkcie správcu konkurznej podstaty s odbornou starostlivosťou (§ 8 ods. 2 ZKV).

1.4. Súd prvej inštancie zaviazal žalovaného na zaplata škody vo výške 594.671,99 Eur, ktorá pozostáva zo sumy 564.673,79 Eur pričom v tejto sume sú zahrnuté sumy titulom investovania do nebankovej spoločnosti C.I. Holding, a. s. vo výške 434.840,34 Eur a suma 150.015,- Eur čo dáva spolu sumu 584.855,34 Eur, avšak samotný žalobca požadoval titulom zaplata týchto dvoch súm len zaplata sumy 564.673,79 Eur. K tejto sume súd prirátal uvedenú sumu 29.998,20 Eur, čo dáva spolu priznanú sumu 594.671,99 Eur. Preto súd v prevyšujúcej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol.

1.5. Pokiaľ žalovaný na pojednávaní konanom dňa 18.09.2017 žiadal žalobu zamietnuť aj z dôvodu, že škoda bola uplatnená aj v trestnom konaní, a trestné konanie stále prebieha, súd uviedol, že žalovaný tvrdené skutočnosti v konaní žiadnym spôsobom nepreukázal a v konaní nebolo preukázané uplatnenie predmetnej škody v trestnom konaní a nebolo ani preukázané, v akej výške a kedy táto škoda v predmetnom trestnom konaní bola uplatnená. Keďže v konaní riadnym spôsobom nebola preukázaná prekážka litispendencie, súd na vznesenú námietku litispendencie zo strany žalovaného nemohol prihliadnuť.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalovaný dňa 23.10.2017 odvolanie, v ktorom uviedol, že sú dôvody pre zrušenie rozsudku podľa § 389 ods. 1 písm. a/, b/, c/ CSP. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 13. marca 2019 sp. zn. 15Co/37/2018-219 výrokom I. rozsudok okresného súdu v prvom výroku, ktorým žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 594.671,99 Eur s príslušenstvom a vo štvrtom výroku, ktorým rozhodol o trovách konania potvrdil. Výrokom II. odmietol odvolanie žalovaného proti druhému výroku, ktorým súd konanie čiastočne zastavil a proti tretiemu výroku, ktorým súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol. Výrokom III. zrušil rozsudok okresného súdu v piatom a šiestom výroku, ktorými rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť súdne poplatky. Výrokom IV. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

2.1. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie okresného súdu je v prvom a štvrtom výroku vecne správne. Okresný súd vykonal riadne dokazovanie, relevantné dôkazy vyhodnotil

jednotlivo ako aj vo vzájomných súvislostiach, na základe vykonaných dôkazov dospel k správne skutkovému stavu, na ktorý správne aplikoval príslušné právne normy, ktoré sú pre rozhodnutie významné.

2.2. K námietke litispendencie sa odvolací súd vyjadril v bode 27. rozsudku, pričom uviedol, že nie je dôvodná. Ani z odvolania žalovaného nevyplývalo, že by nejakým spôsobom preukázal svoje tvrdenie, pričom odvolací súd poukázal na to, že zdôrazňovanie problémov v teoretickej rovine nemožno považovať za argument, ktorý je prijateľný.

2.3. Odvolací súd sa stotožnil so záverom, že žalovaný ako správca konkurznej podstaty zodpovedá za vzniknutú škodu porušením povinnosti v zmysle § 8 ods. 2 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní, keď pri výkone funkcie nepostupoval s odbornou starostlivosťou, preto zodpovedá za škodu vzniknutú porušením tejto povinnosti. Odvolací súd ďalej v bode 33. odôvodnenia rozsudku uviedol, že škoda bola nepochybne preukázaná konkrétnymi dôkazmi, z ktorých súd vychádzal. Nie je rozhodujúce, akým spôsobom skončí trestné konanie. V odvolaní žalovaný však nič nehovoril o výberoch na osobný účet, ktoré boli preukázané, a to nie v nezanedbateľnej sume. Aj v tomto smere možno dať za pravdu žalobcovi, keď jeho argumenty vo vyjadrení sú zmysluplné a logické. Je zjavné, že žalovaný svojim postupom sťažil priebeh konkurzu spoločnosti STANEX spol. s r.o., žalobca, ako správca konkurznej podstaty, nemá k dispozícii žalované finančné prostriedky, ktoré nebyť protiprávneho konania žalovaného, by mal fakticky k dispozícii. Ak by bolo pravdivé tvrdenie žalovaného, bolo by vhodné preukázať nebankovku, do ktorej správcovia vložili finančné prostriedky úpadcov, a to, že sa peniaze skutočne zhodnotili a následne navrátili späť úpadcovi, prípadne aspoň vrátili bez zhodnotenia. Tvrdenie o ich návratnosti je len iluzórne.

2.4. Z obsahu odvolania žalovaného vyplývalo, že sa odvolal proti celému rozsudku, teda aj proti druhému a tretiemu výroku. Odvolací súd dospel k záveru, že ujma žalovanému týmito napadnutými výrokmi nevznikla, preto odvolanie žalovaného odmietol (§ 386 písm. b/ CSP).

2.5. Pokiaľ ide o piaty a šiesty výrok, odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. d/, podľa ktorého odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, ak nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali. Týmito výrokmi súd rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok. Z obsahu spisu vyplýva, že okresný súd uznesením zo dňa 7.12.2017, č. k. 14C/158/2014-205 priznal žalovanému oslobodenie od súdneho poplatku zo žaloby v celom rozsahu. Uznesenie sa stalo právoplatné dňa 18.12.2017. Toto rozhodnutie bolo vydané až potom, ako okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť súdne poplatky. Odvolací súd poukázal na to, že postup okresného súdu nebol správny, ak v rozsudku rozhodoval o povinnosti zaplatiť súdny poplatok.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dňa 15.05.2019 (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil poukazom na ustanovenia § 420 písm. d/ a f/ CSP argumentujúc tým, že v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo alebo sa v tej istej veci už začalo konanie a tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

3.1. Prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. d/ CSP dovolateľ odôvodnil tým, že za účasti spoločnosti STANEX, spol. s r.o. „v konkurze“ sa voči nemu viedlo trestné konanie pod sp. zn. ČVS:PPZ-190/BPK-S-2010, v rámci ktorého dňa 30.05.2012 za uvedeného úpadcu bola štatutárnym orgánom uplatnená náhrada škody. Následne bola na dovolateľa podaná obžaloba na Okresný súd v Banskej Bystrici, kde sa voči nemu viedlo trestné konanie pod sp. zn. 5T/7/2013, ktoré bolo na základe uznesenia Krajského súdu v Nitre č. k. 4To/35/2018 zo dňa 18.10.2018 právoplatne skončené. Dovolateľ uviedol, že žalobca podal žalobu na Okresný súd Veľký Krtíš dňa 07.04.2014 a následne dňa 08.04.2015 oznámil Okresnému súdu Banská Bystrica v jeho trestnej veci sp. zn. 5T/7/2013 uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia, resp. náhrady škody. Žalobca uznal, že za uvedeného úpadcu v tomto trestnom konaní náhradu škody uplatnil sám úpadca - štatutárny zástupca - konateľ spoločnosti A. G. R., a to konkrétne dňa 30.05.2012, avšak tvrdil, že úpadca nemohol konať vo veci náhrady škody, to môže len správca konkurznej podstaty. Dovolateľ uviedol, že v čase uplatnenia náhrady škody úpadcom (30.05.2012) za uvedenú spoločnosť nebol právoplatne ustanovený žiaden nový správca, teda uplatnenie náhrady škody mohol urobiť len úpadca. Podľa dovolateľa je irelevantné skúmať, či náhradu škody uplatnila osoba oprávnená alebo neoprávnená, podstatné bolo, že za

spoločnosť STANEX spol. s r.o. bola voči nemu uplatnená náhrada škody v trestnom konaní s dôrazom na to, že nikto iný nemohol uplatniť náhradu škody, nakoľko tomuto úpadcovi nebol ustanovený žiadny správca konkurznej podstaty. Dovolateľ bol teda presvedčený, že v danom prípade existovala prekážka litispendencie, nakoľko náhrada škody bola uplatnená 30.05.2012, čiže skôr ako v civilnom konaní začatom dňa 07.04.2014, a teda uvedené civilné konanie bolo potrebné bezpodmienečne zastaviť. Tvrdil, že súd riadne neodôvodnil, prečo nie je litispendencia daná, hoci riadne odôvodnenie rozhodnutia je súčasťou práva na spravodlivý proces.

3.2. Dovolateľ v dovolaní vytkol rozsudku odvolacieho súdu, že tento nezodpovedá ustanoveniu § 220 ods. 2 CSP a právu účastníkov na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie. Absenciu náležitého odôvodnenia rozsudku videl dovolateľ v tom, že v súvislosti s uplatneným nárokom na zaplatenie sumy 594.671,99 Eur s prísl. nie je vôbec jasné, z čoho daná suma pozostáva a akým spôsobom k nej žalobca dospel. Uviedol, že nárok uplatnený v tomto konaní je nárokom z titulu zodpovednosti správcu konkurznej podstaty za škodu podľa ustanovenia § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a preto zo strany súdu bolo potrebné skúmať či sú u žalovaného splnené predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu podľa citovaného ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktorými sú porušenie právnej povinnosti, vznik škody, príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a vznikom škody a zavinenie. Uviedol, že dokazovanie ani nebolo vykonané a výpočet predložený stranou sporu nemožno považovať za dôkaz. Dovolateľ ďalej uviedol, že odvolanie sa na rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica 5T/7/2013 zo dňa 06.12.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 4To/35/2018 zo dňa 18.10.2018 v otázke porušenia právnej povinnosti nie je riadnym odôvodnením ani nepredstavuje riadne zistený skutkový stav veci. Zopakoval svoju argumentáciu uvedenú v odvolaní, podľa ktorej tvrdená protiprávnosť podľa § 8 ods. 2 zákona o konkurze a vyrovnaní predpokladá povinnosť správcu vykonávať funkciu s odbornou starostlivosťou. Dovolateľ zastáva názor, že neporušil žiadnu právnu povinnosť ustanovenú mu všeobecným právnym predpisom ani právoplatným rozhodnutím súdu opatrovať alebo spravovať majetok.

3.3. Ďalej vytkol odvolaciemu súdu, že tento sa nevysporiadal ani so vznikom škody, ktorú odôvodnil tým, že majetok úpadcu sa v dôsledku konania žalovaného znížil. S týmto názorom nesúhlasil z dôvodu, že k zníženiu majetku v danom prípade ešte vôbec nedošlo. Predmetná suma, ktorá bola vložená do spoločnosti CI Holding, a. s. a dosiaľ nebola vrátená, bola zákonným spôsobom prihlásená ako pohľadávka do prebiehajúceho konkurzného konania úpadcu CI Holding, a. s. a táto pohľadávka bola zo strany správcu uznaná, teda považovaná za zistenú. Správca už časť majetku speňažil, prebiehajú súdne konania na základe správcom iniciovaných žalôb o odporovateľnosť niektorým právnym úkonom úpadcu a je predpoklad, že po úspešnosti týchto sporov dôjde k vráteniu majetku do konkurznej podstaty k jeho speňaženiu a tým pádom k zväčšeniu terajšieho majetku a uspokojeniu pohľadávok konkurzných veriteľov CI Holding, a. s.. Dovolateľ uviedol, že k vzniku škody ešte ani nedošlo, nakoľko konkurzné konanie zmenkového dlžníka CI Holding, a. s. nie je skončené, a tak nie je zjavné, v akej výške budú prihlásené pohľadávky (vrátane pohľadávky 594.671,99 Eur) uspokojené.

3.4. Dovolateľ navrhol súdu zrušiť rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici 15Co/37/2018-219 a rozsudok Okresného súdu Zvolen 14C/158/2014-168 v plnom rozsahu a vec vrátiť Okresnému súdu Zvolen na ďalšie konanie a rozhodnutie. Súčasne si uplatnil náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

4. Žalobca sa k dovolaniu žalovaného nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala strana sporu v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je procesne prípustné a zároveň aj dôvodné.

6. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

7. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolací súd sa ako prvou zaoberal existenciou vady v zmysle § 420 písm. d/ teda, že v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo, alebo sa v tej istej veci už prv začalo konanie. Dovolateľ vzniesol námietku litispendencie už v konaní na súde prvého stupňa pričom mal za to, že tento sa s námietkou nevysporiadal správne a dostatočne a v dôsledku toho malo dôjsť aj k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Oba sudy nižšieho stupňa posúdili námietku litispendencie vznesenú žalovaným ako nedôvodnú.

9. Dovolací súd sa oboznámil s trestným spisom vedeným na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 5T/7/2013 (toho času na dovolacom súde) a zistil, že trestné konanie vedené v trestnej veci obžalovaného E. A. L. za pokračujúci obzvlášť závažný zločin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 3 písm. b/, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b/ Tr. zák. účinného od 01.01.2005 bolo právoplatne skončené, pričom obžalovaný E. A. L. bol uznaný vinným z porušenia z nedbanlivosti všeobecne záväzným právnym predpisom ustanovenú povinnosť a povinnosť uloženú právoplatným rozhodnutím súdu spravovať cudzí majetok a spôsobil inému značnú škodu, čím vo vzťahu aj k spoločnosti STANEX, spol. s r.o. spáchal pokračujúci prečin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 238 Tr. zákona. Uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 4To/35/2018-4269 bolo odvolanie krajského prokurátora a odvolanie obžalovaného E. A. L. zamietnuté. Námietka litispendencie tak v danom prípade nie je dôvodná, dovolací súd je rovnako ako aj súd prvej inštancie a odvolací súd viazaný vyššie uvedenými rozhodnutiami súdov v trestnej veci o tom, že bol spáchaný trestný čin a o tom, kto ho spáchal (§ 193 CSP). Trestné konanie bolo právoplatne skončené, a teda pokiaľ by aj prekážka litispendencie prichádzala do úvahy v konaní pred súdmi nižšieho stupňa, právoplatným rozhodnutím v trestnej veci tak námietka dovolateľa o tom, že konanie pred civilným súdom malo byť prerušené, stratila opodstatnenie. Dovolací súd vychádza pri svojom rozhodovaní zo stavu, aký je v čase rozhodovania dovolacieho súdu o dovolaní. Nad rámec vyššie uvedeného, poškodení úpadcovia boli v trestnom rozsudku odkázaní na občianske súdne konanie z dôvodu, že vo veci ich pohľadávok prebieha viacero exekučných aj civilných súdnych konaní, voči dlžníkovi CI Holding, a. s. prebieha konkurz, takže zistenie aktuálnej doposiaľ neuhradenej výšky škody ku dňu rozhodnutia by išlo nad rámec trestného konania.

10. Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť podaného dovolania z dôvodu uvedeného v § 420 písm. f/ CSP, t. j. že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tento nesprávny postup videl v nedostatočnom odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu v otázke vysvetlenia, z čoho pozostáva uplatnený nárok na zaplatenie sumy 594.671,99 Eur. Dovolací súd dáva do pozornosti bod 50. rozsudku 14C/158/2014-168, kde súd prvej inštancie vysvetlil, z čoho pozostáva suma, na ktorej plnenie zaviazal žalovaného. Uviedol, že ide o škodu vo výške 594.671,99 Eura, ktorá pozostáva zo sumy 564.673,79 Eur, pričom v tejto sume sú zahrnuté sumy titulom investovania do nebankovej spoločnosti CI Holding, a. s. vo výške 434.840,34 Eur a suma 150.015,- Eur, čo dáva spolu sumu 584.855,34 Eur, avšak samotný žalobca požadoval titulom zaplatenia týchto dvoch súm len zaplatenie sumy 564.673,79 Eur. K tejto sume súd prirátal vyššie uvedenú sumu 29.998,2 Eur (ide o sumu ktorá je bližšie vysvetlená v bode 49. rozsudku a mala sa nachádzať na účtoch úpadcu, avšak žalovaný tieto finančné prostriedky žalobcovi neodovzdal, hoci tak mal urobiť), čo dáva spolu priznanú sumu 594.671,99 Eur. Odvolací súd sa stotožnil s výsledkami vykonaného dokazovania, spôsobom ich hodnotenia a v tomto rozsahu aj prvý výrok rozsudku súdu prvej inštancie z týchto

dôvodov aj potvrdil, pričom sa opätovne nezaoberal rozpisovaním sumy, na ktorej plnenie bol žalovaný zaviazaný. Vzhľadom na vyššie uvedené námietka dovolateľa nie je dôvodná.

11. Dovolateľ sa nestotožnil s konštatovaním súdu o splnení všetkých predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu, ktorú považuje v príkrom rozpore s vykonaným dokazovaním. Toto malo predstavovať len predloženie sumy žalobcom bez akýchkoľvek ďalších relevantných dôkazov, ktoré by osvedčovali výšku škody, ktorá mala byť predmetom skúmania. Dokazovanie tak podľa jeho názoru ani nebolo vykonané. Dovolací súd nesúhlasí ani s touto námietkou dovolateľa. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie jednoznačne vyplýva rozsah vykonaných dôkazov a aj spôsob, akým súd dospel k výslednej sume, na zaplatenie ktorej žalovaného zaviazal. Odvolací súd v bode 26. vo vzťahu k prvému a štvrtému výroku rozsudku súdu prvej inštancie konštatoval, že okresný súd vykonal riadne dokazovanie, relevantné dôkazy vyhodnotil jednotlivo aj vo vzájomných súvislostiach a na základe vykonaných dôkazov dospel k správne skutkovému stavu.

12. Dovolací súd poznamenáva, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom súde nemá možnosť vykonávať dokazovanie. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú teda povolané súdy prvej inštancie a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod) a či konajúcimi súdmi prijaté závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP, avšak dovolací súd tieto vady v prejednávanej veci nezistil.

13. Dovolateľ ďalej argumentoval, že odvolací súd sa nevysporiadal so vznikom škody, ktorú odôvodnil tým, že majetok úpadcu sa v dôsledku konania žalovaného znížil. S týmto názorom dovolateľ nesúhlasil z dôvodu, že k zníženiu majetku v danom prípade ešte vôbec nedošlo. Predmetná suma, ktorá bola vložená do spoločnosti CI Holding, a. s. Bratislava a dosiaľ nebola vrátená, bola zákonným spôsobom prihlásená ako pohľadávka do prebiehajúceho konkurzného konania úpadcu CI Holding, a. s. a táto pohľadávka bola zo strany správcu uznaná, teda považovaná za zistenú. Správca už časť majetku speňažil, prebiehajú súdne konania na základe správcom iniciovaných žalôb o odporovateľnosť niektorým právnym úkonom úpadcu a je predpoklad, že po úspešnosti týchto sporov dôjde k vráteniu majetku do konkurznej podstaty k jeho speňaženiu a tým pádom k zväčšeniu terajšieho majetku a uspokojeniu pohľadávok konkurzných veriteľov CI Holding, a. s. Dovolateľ uviedol, že k vzniku škody ešte ani nedošlo, nakoľko konkurzné konanie zmenkového dlžníka CI Holding, a. s. nie je skončené, a tak nie je zrejmé, v akej výške budú prihlásené pohľadávky (vrátane pohľadávky 594.671,99 Eur) uspokojené.

14. Dovolací súd posúdil túto námietku ako dôvodnú a spôsobilú založiť nepreskúmateľnosť rozhodnutia v tejto konkrétnej napadnutej časti. Odvolací súd v bode 33. konštatuje, že škoda bola nepochybne preukázaná konkrétnymi dôkazmi. Uvádza, že je zjavné, že žalobca, ako správca konkurznej podstaty STANEX spol. s r.o. „v konkurze“, nemá k dispozícii žalované finančné prostriedky, ktoré, nebyť protiprávneho konania žalovaného, by mal fakticky k dispozícii. Ak by bolo pravdivé tvrdenie žalovaného, bolo by vhodné preukázať nebankovku, do ktorej správcovia vložili finančné prostriedky úpadcov, a to, že sa peniaze skutočne zhodnotili a následne navrátili späť úpadcovi, prípadne aspoň vrátili bez zhodnotenia. Tvrdenie o ich návratnosti je len iluzórne. Ďalej odvolací súd uviedol, že poukaz

žalovaného na to, že či ku škode došlo, sa ukáže až po ukončení konkurzu, avšak túto myšlienku nedokončil a nie je tak zrejme, ako sa s ňou chcel odvolací súd vysporiadať. Bude teda potrebné oboznámiť sa s konkurzným spisom úpadcu CI Holding, a. s. v konkurze a zistiť, v akom štádiu konania sa nachádza, či bola pohľadávka žalobcu uplatnená v konkurznom konaní a či bola uznaná, aký je rozsah aktív a pasív z uznaných pohľadávok a v kontexte zistení zvážiť, aký je predpokladaný prínos pre žalobcu z konkurznej podstaty.

15. V danom prípade je dovolací súd názoru, že odvolací súd sa dostatočne nevysporiadal so skutočnosťami a argumentami dôležitými pre rozhodnutie vo veci, a na tieto nedal dostačujúce odpovede, v dôsledku čoho je rozsudok odvolacieho súdu právne nedostatočne vyargumentovaný a v napadnutej časti nepresvedčivý. Z dôvodov uvedených vyššie dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie podľa § 420 písm. f/ CSP je procesne prípustné a vyvolalo účinok umožňujúci uskutočnenie meritórneho prieskumu.

16. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomocí patrí (§ 450 CSP). Najvyšší súd v súlade s týmito ustanoveniami napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 CSP), a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

17. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 454 ods. 3 CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok